

AI minimum pro kulturu

Workshop pro manažery a umělce • Kateřina Švidrnochová

muni.cz/go/jamu-AI

Všechny prompty z workshopu najdete tady, připravené ke zkopírování. Na workshopu je cílem si věci osahat, dojet do konce nemusíte. Celý postup máte tady na doma.

Chcete si do listu psát? Soubor → Vytvořit kopii a pracujte ve své verzi.

01 Kde jste: pět úrovní práce s AI

Úroveň	Jak to vypadá	Příklady
1 • Chatbot	Ptáte se, AI odpovídá. Každý chat začíná od nuly a pokaždé vysvětlujete, kdo jste.	ChatGPT, Gemini, Copilot, Claude v okně prohlížeče
2 • Asistent	AI zná vaše instrukce a soubory. Nemusíte nic opakovat. Sem patří i skill.	Gem v Gemini, agent v Copilotu, projekt v Claude nebo ChatGPT
3 • Agent s dohledem	Zadáváte, co se má udělat, ne jak. AI sama čte, hledá a připravuje, vy schvalujete.	Claude v Chrome, Deep Research
4 • Agent bez dohledu	Zadáte úkol, odejdete a vrátíte se k výsledku.	naplánované úlohy, agent nad složkou s dokumenty
5 • Smečka agentů	Několik agentů si dělí práci a navzájem si kontroluje výstupy.	paralelní agenti v nástrojích pro vývojáře

Většina z nás je mezi první a druhou úrovní. Posun o jeden stupeň je úspěch. Dnes míříme na druhou a nahlédneme do třetí.

S každým stupněm roste i cena chyby: agent bez dohledu udělá špatnou věc rychleji a víckrát. Proto platí: **AI radí, rozhoduje člověk.**

02 Digitální domeček

AI je jen jedno patro. Aby fungovala, potřebuje pevné základy. Domeček se staví odspodu:

sklep, tři patra, střecha.

Patro	Otázka	Co tam patří
Sklep: data	Kde co leží?	Jedno hlavní místo pro dokumenty, pořádek ve složkách, správce hesel, dvoufázové ověření, zálohy.
1. patro: znalosti	Kdo jsem a pro koho pracuju?	Dokumenty o vás a vaší práci: jak mluvíte, pro koho tvoříte, co nabízíte, s kým spolupracujete.
2. patro: postupy	Jak pracuju?	Zapsané opakované postupy (skilly) a poučení z chyb. Co dělám potřetí, to si zapíšu.
3. patro: AI	Co teď potřebuju?	Chatbot, asistent nebo agent. Bydlí ve třetím patře, ale pracuje s tím, co je pod ním.
Střecha: směr a mantinely	Kam mířím a co si hlídám?	Hodnoty a směr. Pravidla jako: nic neodejde ven beze mě, nic se nemaže.

Zastavte se na minutu: které patro máte nejpevnější a kde vám nejvíc chybí? Většina lidí začíná stavět ve třetím patře. Odspodu to jde rychleji, i když to tak nevypadá.

03 Cvičení 1: Nekecej (5 minut)

Jedna instrukce, která vám ušetří spoustu zklamání. Vyzkoušejte si, co dělá:

1. Zeptejte se AI bez úprav: „Co víš o [váš soubor, katedra, festival]? Vyjmenuj akce, které se u nás letos konaly, a kdo je vedl.“ Vyhledávání na webu vypněte.
2. Porovnejte odpověď s realitou. Vy pravdu znáte, model ne.
3. Vložte instrukci níže do nastavení chatbota (ChatGPT: Přizpůsobit ChatGPT, Gemini: Uložené informace, jinde na začátek konverzace).
4. Položte stejnou otázku znovu. Co teď model přiznal, že neví?

Odpovídej věcně a drž se faktů. Když něco nevíš nebo si nejsi jistý, řekni to rovnou: napiš „nevím“, nebo označ odhad jako [ODHAD].
Nikdy si nevymýšlej čísla, jména, citace, zdroje ani termíny.
Když ti v zadání chybí informace, zeptej se, místo abys ji domýšlel.
Nelichoť mi a nepřítakávej: když je můj nápad slabý, řekni to a vysvětli proč. Odpovídej stručně, bez vaty a superlativů.

Zamrzí vás, že o vás AI skoro nic neví? To je dobré znamení. Přesně proto potřebuje vaše podklady, viz domeček a druhý mozek níže.

04 Od promptu ke skillu

Začátečníci řeší prompty, profíci systémovou instrukci. Rozdíl je v tom, kolikrát stejnou věc vysvětľujete.

Co	Co to je	Kdy se hodí
Prompt	Jednorázové zadání v chatu.	Nová věc, kterou děláte poprvé.
Vlastní pokyny	Nastavení, které platí pro všechny vaše konverzace.	Jak s vámi má AI obecně mluvit (Nekecej).
Systémová instrukce	Trvalé zadání role pro jednoho asistenta nebo projekt: kdo je, co spolu děláte, co nesmí.	Jedna činnost pořád dokola: pozvánky, anotace koncertů, odpovědi na dotazy.
Skill	Zapsaný postup v jednom souboru: kdy se použije, co potřebuje, kroky, pravidla, výstup.	Úkol, který má dopadnout pokaždé stejně dobře. Soubor přenesete do jiného nástroje.

Pravidlo OHIO (Only Handle It Once): když stejnou věc s AI děláte potřetí ručně, je čas na skill. Dřív ne.

Kam instrukci nebo skill uložit

Nástroj	Kde	Poznámka
Gemini (zdarma)	Gem: v levém menu Gems, pak nový Gem. Vložíte instrukci, nahrajete soubory.	Nejjednodušší cesta zdarma.
Copilot (účet instituce)	Agent: v Copilotu založíte agenta, dáte mu popis, instrukci a soubory.	Víc o Copilotu a Microsoft 365 řekne pan Kučera.
Claude (i zdarma)	Projekt, nebo skill: Customize → Skills, v nastavení zapnout Code execution.	Skill se spustí sám, když AI pozná situaci.
ChatGPT	Projekt.	GPT asistenti na osobních účtech končí 11. 12. 2026. Instrukce si zazálohujte.

Ať instrukce žije kdekoli, **originál mějte u sebe** v dokumentu na disku. Nástroje se mění, dobře nastavený systém zůstává.

05 Cvičení 2: Z dlouhé konverzace instrukce, nebo skill (15 minut)

Máte v chatbotu konverzaci, do které se pořád vracíte? Kde jste AI dlouho vysvětľovali, co

chcete, opravovali ji a teď to konečně funguje? Tohle know-how je zatím zavřené v jednom vlákně. Zapište ho do souboru a už ho nebudete vysvětlovat znovu.

Krok 1: najděte vlákno

Otevřete konverzaci, do které se vracíte: texty k akcím, grantová žádost, odpovědi na dotazy, plánování. Nemáte takovou? Vezměte tu, ve které jste výstup opravovali nejvíckrát.

Krok 2: instrukce, nebo skill?

Kam	Kdy	Příklad
Osobní nastavení	Platí ve všech chatech. Jak s vámi má chatbot mluvit.	Nekecej, stručně, česky
Projekt se systémovou instrukcí	Téma na týdný: instrukce, podklady a chaty na jednom místě.	festival, grantová žádost, sezóna
Asistent (Gem, agent v Copilotu)	Úloha, která se opakuje. Dá se nasdílet kolegům.	pozdávky na koncerty, odpovědi studentům
Skill	Opakovaný postup v jednom souboru: kdy, co potřebuje, kroky, pravidla, výstup.	anotace koncertu podle šablony, kontrola textu

Krok 3: vložte na konec vlákna jeden z promptů

A) Systémová instrukce pro projekt, Gem nebo agenta:

Vytvoř mi na základě naší konverzace systémovou instrukci v Markdown.

B) Skill pro opakovaný postup:

Shrň, co jsem po tobě v téhle konverzaci chtěl/a a jak vypadal výstup, se kterým jsem byl/a spokojen/á. Vytvoř z toho znovupoužitelný návod v markdownu: kdy se použije, co potřebuje na vstupu, kroky, pravidla (co nesmí) a formát výstupu.

Krok 4: přečtěte, škrtejte, uložte

Model rád zapíše i to, co v konverzaci padlo náhodou. Nechte jen to, co platí obecně. Uložte si výsledek jako soubor .md nebo dokument k sobě na disk. Pak ho vložte do projektu, Gemu, agenta v Copilotu nebo jako skill do Claude (tabulka v části 04).

Krok 5: test v novém chatu

Otevřete nový chat s instrukcí nebo skilem a zadejte stejný typ úkolu na jiném materiálu. Funguje? Co chybělo, dopište. Skill se sám neučí: když výstup nesedí, řekněte „uprav návod“ a novou verzi si znovu uložte.

Ukázka: skill pro váš hlas

Svůj tone of voice a brand manuál jsem si postavila analýzou vlastních textů a materiálů. Každý text, který mi AI připraví, teď jde přes tenhle skill. Na doma si to můžete zkusit taky: nahrajte tři až pět svých textů a vložte:

Jsi zkušený editor a copywriter v kultuře. V příloze máš texty, které jsem napsal/a [já / naše instituce]. Rozeber můj styl: tón, délku vět, slovník, oslovení, co opakuju a čemu se vyhýbám. Pak se mě ptej, vždy jen na jednu otázku, na to, co z textů nepoznáš: pro koho píšu, jak chci působit, co bych nikdy nenapsal/a. Až budeš mít dost informací, napiš z toho skill v markdownu se sekcemi: Kdy se používá • Vstupy • Postup • Pravidla • Výstup.

Inspirace z praxe

- **Jihočeské divadlo:** analýza newsletterů a Zpráv z ředitelny v Copilotu navrhla jeden společný hlas divadla a tři varianty podle publika: diváci, VIP hosté a zaměstnanci.
- **Signal Festival:** grantový skill. Z pravidel výzvy, oficiálních vzorů a minulých úspěšných žádostí připraví první verzi nové žádosti. Signal žádá opakovaně o podobné věci do různých formulářů, a právě taková práce je na skill ideální.

06 Cvičení 3: Vizuál k vaší akci (10 minut)

Vyberte skutečnou akci: koncert, premiéru, výstavu, přehlídku. Popište AI obrázek jako fotografovi nebo ilustrátorovi:

Část	Příklad
Motiv a děj	violoncellistka ladí nástroj v prázdném sále
Prostředí	historický koncertní sál, prázdné židle
Světlo a nálada	teplé boční světlo, soustředění před koncertem
Styl	reportážní fotografie / jednoduchá plošná kresba / linoryt
Formát	na výšku, nahoře volné místo pro text
Čemu se vyhnout	dokonalé modelové tváře, umělý lesk, text v obrázku

Vygenerujte v chatbotu, který používáte (Gemini, ChatGPT, Copilot). Nesedí to? Změňte jednu část a pusťte znovu. Pro pokročilé: stejné zadání ve dvou nástrojích a porovnání.

Prompt si můžete nechat napsat i od AI:

Vytvoř mi prompt pro model, který generuje obrázky.
Obrázek bude vypadat takto: [co má být na obrázku a jak má působit].
Pokud ti v zadání něco chybí, dotej se, aby byl prompt co nejlepší.

Pro umělce: autorství a označování

Realistické obrázky, video a zvuk vytvořené AI se podle AI Actu od 2. 8. 2026 označují. Umělecká díla mají mírnější režim, ale plakát s AI fotkou umělecké dílo není. Věta ke zkopírování: „Vizuál byl vytvořen pomocí umělé inteligence.“

Do nástrojů nenahrávejte cizí díla bez svolení autora. A AI obrázek nikdy nevydávejte za fotku skutečné akce nebo skutečného člověka.

07 Cvičení 4: Strategický partner (10 minut)

AI, která vám oponuje místo toho, aby přitakávala. Vyberte skutečné dilemma nebo text: anotaci projektu do grantu, dramaturgický plán, zdražení vstupného, nový formát. Vložte prompt, pak své dilemma, a nechte se vyzpovídat. Zapište si jeden protiargument, který vás samotné nenapadl.

Jsi můj strategický diskusní partner, specializuješ se na kritické myšlení a rozhodovací procesy. Tvým úkolem je zpochybňovat mé nápady, odhalovat slepá místa a prověřovat sílu mých argumentů.

Když ti předložím nějaký nápad, rozhodnutí nebo hypotézu:

1. Zopakuj můj postoj vlastními slovy, aby ses ujistil, že jsi mu správně porozuměl.
2. Odhal skryté předpoklady, z nichž vychází, a výslovně je zpochybni.
3. Předlož logicky podložené protiargumenty a alternativní úhly pohledu.
4. Pokládej mi provokativní otázky, které odhalí slabiny nebo vnitřní rozpory.
5. Navrhni konkrétní vylepšení, přeformulování nebo alternativní přístupy.
6. Opři svá tvrzení o data, fakta nebo uznávané strategické rámce (SWOT, první principy, Occamova břitva, teorie her atd.).

Tón: přátelský, ale intelektuálně agresivní. Buď přímý a upřímný, bez zbytečného zkrášlování nebo eufemismů. Tvoje hodnota spočívá v tom, že mě donutíš přemýšlet hlouběji.

Formát: strukturované odrážky nebo číslovaný seznam. Odpovídej stručně, přesně a objektivně. Neshrnuj, pokud tě o to nepožádám. Soustřeď se na kritiku, rozvíjení a zdokonalování myšlenek.

Pamatuj: mým cílem není vyhrát diskusi, ale dospět k nejlepšímu možnému rozhodnutí.

Prompt vložte do nového chatu, ne do osobního nastavení, jinak vám bude oponovat ve všech konverzacích. Chcete ho mít po ruce? Udělejte si z něj Gem nebo agenta. Hodí se i před odevzdáním grantové žádosti: „Jsi hodnotitel této výzvy. Kde tahle žádost ztrácí body?“

08 Rešerše s AI

Deep Research v Gemini

Režim, ve kterém AI otázku rozloží na podotázky, projde desítky zdrojů a za pár minut sestaví zprávu s odkazy. Ve verzi zdarma s limitem počtu rešerší.

1. Otevřete gemini.google.com a v poli pro zadání zvolte Deep Research.
2. Napište otázku (vzor níže). Gemini ukáže plán rešerše, můžete ho upravit, pak ho spustíte.
3. Za několik minut je hotová zpráva s odkazy na zdroje. Dá se otevřít jako Google dokument.

Příprav přehled: [téma].

Kontext: jsem [role] na [instituce] a podklad potřebuju na [k čemu].

Zajímá mě hlavně: [2–3 konkrétní otázky].

Hledej v [české / evropské zdroje], období [od kdy].

Výstup: [tabulka / přehled s odkazy / rozbor pro a proti].

U každého tvrzení uveď zdroj. Co nenajdeš, označ jako nenalezeno.

Nápady na téma: grantové výzvy pro hudební a divadelní projekty na rok 2027 v ČR a EU • jak s AI pracují jiné umělecké vysoké školy • podklady o skladateli a díle pro programovou brožuru • srovnání vstupného u podobných festivalů.

Audit: tři citace (5 minut)

Vyberte ze zprávy tři důležitá tvrzení a otevřete jejich zdroje. Existuje stránka? Říká opravdu to, co zpráva tvrdí? Je aktuální? Modely si při rešerši umí vymyslet zdroj s klidem v duši.

Zprávu pak neberte jako odpověď. Uložte ji jako podklad a pracujte s ní dál v novém chatu nebo v notebooku: Deep Research dodá šířku, další konverzace hloubku.

Claude v Chrome

Agent v prohlížeči: sám čte stránky, kliká, porovnává a vyplňuje, třeba projde deset webů s grantovými výzvami a sepíše termíny do tabulky. Je to už třetí úroveň: AI koná, vy schvalujete. Funguje v placených plánech Claude, na workshopu ho uvidíte jako ukázkou.

Bezpečnost: agentovi nedávejte přístup k bankovníctví a citlivým účtům a kroky s dopadem (odeslání, nákup, smazání) vždy schvalujte sami.

09 Druhý mozek: proč ho stavět a jak

Chatbot, který má vaše podklady, odpovídá jinak než chatbot, který má jen otázku. Přestane hádat a začne pracovat s tím, co víte vy. Druhý mozek je jedno místo, kde máte všechno důležité, a AI nad ním. Hranici si držte jasnou: systému předejte evidenci a pamatování, úsudek si nechte.

Tři vrstvy, v tomhle pořadí

1. **Data:** jedno místo, kde žije obsah, v pořádku a patří vám.
2. **Pravidla a kontext:** kdo jste, pro koho pracujete, co je priorita, co AI nikdy nesmí. Roste z konverzací s AI a z poučení z chyb.

3. **AI:** nástroj, který má k datům přístup a řídí se pravidly.

Začněte notebookem

Gemini Notebook (dříve NotebookLM, zdarma) a **Copilot Notebook** (v Microsoft 365) odpovídají jen z dokumentů, které nahrajete, a u každé odpovědi ukáží, odkud ji vzaly. Je to nejjednodušší první patro druhého mozku.

1. Otevřete notebooklm.google.com, nebo v Microsoft 365 Copilotu záložku Notebooks.
2. Založte notebook a nahrajte dva až tři veřejné dokumenty: pravidla grantové výzvy, výroční zprávu, program sezóny, texty z webu.
3. Ptejte se. Každou citaci si rozklikněte a ověřte.

Otázky, které se vyplatí zkusit:

- Jaké termíny a povinnosti z pravidel výzvy vyplývají? Udělej z nich tabulku.
- Co by měl nový kolega vědět první týden?
- Shrň náš program pro partnera nebo sponzora na půl strany.
- Co si v dokumentech protiřečí nebo chybí?
- Připrav odpovědi na časté dotazy studentů nebo diváků.

Pro pokročilé: nechte si vygenerovat audio přehled. Deset minut poslechu cestou místo hodiny čtení.

Šest kroků, když se do toho pustíte

1. Jedno místo. Složka nebo notebook, obyčejný text.
2. Pravidla dřív než obsah. Klidně pět vět, poroste to.
3. Popište sami sebe: cíle, jak pracujete, slabiny.
4. Pilot na malé oblasti. Jedno téma, celý proces, teprve pak zbytek.
5. Automatizujte až proces, který běží.
6. Z každé chyby nejdřív pravidlo, potom oprava.

Jak to vypadá u mě: mapa.svidrnochova.cz

10 Bezpečnostní minimum

- **Správce hesel** (Bitwarden, 1Password a další) místo stejného hesla všude.
- **Dvoufázové ověření** na každém účtu, který napojujete na AI: mail, disk, kalendář.
- **Verze zdarma platíte daty.** V nastavení chatbota zkontrolujte, jestli se vaše konverzace používají k trénování, a vypněte to.
- **Co do AI nepatří:** osobní údaje studentů, umělců a diváků, smlouvy s honoráři, zdravotní údaje. Před nahráním anonymizujte: jméno nahradte rolí.

11 Jedna věc na zítřek

Vyberte si jednu věc z dneška a dotáhněte ji. Jedna dotažená věc je víc než pět rozdělaných.

1. Zítra udělám:
2. Do konce týdne:
3. Ukážu to kolegovi nebo kolegyni:

Díky za dnešek. Když se zaseknete, napište mi.

Kateřina Švidrnochová • katerina@svidrnochova.cz • svidrnochova.cz

Kateřina Švidrnochová • Propojuji lidi, procesy a technologie. Strategicky a udržitelně. • svidrnochova.cz